

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Pavlem Pražákem ve věci

žalobce: **Water Polo Sparta Praha, z.s.** IČO 06833535
sídlem Schöfflerova 2050/32, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem JUDr. Ondřejem Rathouským
sídlem Bělehradská 132, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Český svaz vodního póla**, IČO 60461331
sídlem Zátopkova 100/2, 169 00 Praha 6
zastoupený advokátem JUDr. Janem Šťovíčkem
sídlem Malostranské nám. 5/28, 118 00 Praha 1

o žalobě na ochranu proti nekalé soutěži

takto:

- I. Žaloba, kterou se žalobce domáhal, aby jej žalovaný přijal za svého člena, se zamítá.
- II. Žalobce je povinen do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 12 342 Kč k rukám zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

Tvzení žalobce

1. **Žalobce** se svou žalobou domáhal, aby soud žalovanému jakožto spolku uložil povinnost přijmout žalobce za svého člena. Svou žalobu odůvodnil tak, že je sportovním oddílem vodního póla a jeho účelem je rozvoj tělesné a duševní kultury členů a široké veřejnosti, výuka a zdokonalování plaveckých dovedností, zejména dětí a mládeže, aktivní sportovní činnost se

Shodu s prvopisem potvrzuje Věra Šíchová

zaměřením na vodní pólo, vytváření podmínek pro účast členů spolku – závodníků v soutěžích vodního póla pořádaných v tuzemsku i v zahraničí, závodní činnost členů spolku a dále pak pořádání sportovních akcí pro členy spolku i veřejnost. Žalovaný je jediným sportovním svazem oprávněným organizovat oficiální celonárodní soutěže klubů vodního póla a reprezentačních výběrů. Žalovaný již pět let soustavně odmítá přijmout žalobce za svého člena. V důsledku toho se žalobce nemůže účastnit soutěží pořádaných žalovaným a členové žalobce se nemohou účastnit reprezentačních výběrů a případně reprezentovat Českou republiku, ani se účastnit školení trenérů či rozhodčích. Zároveň žalobce nemůže v důsledku soustavného odmítání žádostí o přijetí do svazu využít materiální prostředky včetně dotací, které žalovaný čerpá.

2. Rozhodnutí žalovaného nepřijmout žalobce za člena je projevem nepřipustné libovůle žalovaného, je rozporné s dobrými mravy a je jím omezována hospodářská soutěž. Povinnost žalovaného přijmout žalobce za svého člena lze s odkazem na pravidla proti nekalé soutěži dovodit s odkazem na německou a rakouskou soudní praxi. Ta k takovému závěru dospěla, resp. připouští existenci povinnosti spolku přijmout žádost o členství, má-li takový spolek v daném sportovním odvětví mocenské monopolní postavení, a jsou-li splněny podmínky členství uvedené ve stanovách. Žalobce veškeré podmínky dle stanov žalovaného splňuje, vznikl mu tedy nárok na to, aby byl za člena spolku přijat.

Vyjádření žalovaného

3. **Žalovaný** se k žalobě vyjádřil tak, že ji navrhl zamítnout. Po skutkové stránce nesporel tvrzení účastníků ohledně obsahu stanov, cílů obou spolků, ani skutečnost, že žádosti žalobce o členství byly opakovaně zamítnuty. Nesouhlasil nicméně s právním názorem žalobce ohledně postavení účastníků coby soutěžitelů v hospodářské soutěži, zároveň sporel existenci právní povinnosti přijmout žalovaného za člena s ohledem na základní zásady autonomie spolků plynoucí z práva sdružovacího.
4. Pokud jde o otázku kvalifikace jednání žalovaného jako nekalosoutěžního, žalobce a žalovaný nejsou podle žalovaného v pozici soutěžitelů, neboť se jejich počínání neřídí pohnutkou po vlastním či cizím hospodářském prospěchu. Žalovaný navíc nemá „faktický monopol“ ohledně pořádání sportovních událostí. Povaha postavení žalovaného jako jediného sportovního svazu organizujícího celonárodní soutěže vodního póla, přidruženého k nadnárodním organizacím LEN a WORDLD AQUATICS (dříve FINA), není výlučná. Každý je oprávněn založit konkurenční svaz se stejnými cíli a u nejvyšší sportovní autority daného sportu se ucházet o stejné postavení. Rozhodnutí, který svaz bude vykonávat působnost tzv. nejvyšší sportovní autority, záleží výlučně na příslušné mezinárodní organizaci daného sportu.
5. Dovození vzniku právní povinnosti přijmout určitou osobu za člena spolku by kromě toho nepřipustně zasahovalo do spolkové autonomie. Každý spolek má právo rozhodovat o tom, kdo bude a nebude jeho členem. Žádný zákon žalovanému neukládá povinnost přijímat jakéhokoliv uchazeče o členství. Nepřijetím žalobce za člena žalovaného navíc nemůže vznikat žádná újma individuálním sportovcům, kteří se mohou účastnit aktivit žalovaného v rámci jiných klubů či existujících spolků. Jedním z důvodů nepřijetí žalobce za člena je skutečnost, že ve stejné lokalitě již působí jiné spolky. S ohledem na velikost sportu vodního póla v České republice a povaze soutěží by to vedlo k destrukci vodního póla jako takového. Ani argumentace žalobce ohledně přerozdělování dotací není správná. Žalovaný nefunguje na principu přerozdělování získaných prostředků svým členům, ani svým členům neposkytuje žádné materiální výhody.

Skutková zjištění soudu a hodnocení důkazů

6. Soud vzal v první řadě za svá jako skutková zjištění shodná, resp. **výslovně nesporná tvrzení účastníků** (§ 120 odst. 3 o. s. ř.), že žalobce i žalovaný jsou spolky. Žalobce je sportovním oddílem vodního póla. Žalovaný je jediným sportovním svazem vodního póla, je členem mezinárodních organizací vodního póla, zabezpečuje podmínky sportovní reprezentace ČR

tohoto sportu a pořádá hlavní turnaje. Žalobce podal žalovanému od roku 2018 již pět přihlášek ke členství. První tři přihlášky byly zamítnuty, k zamítnutí třetí přihlášky došlo 28. 6. 2020. Pokud jde o pravidla pro přijetí za člena, ve stanovách žalovaného je upraveno, že o přijetí nového oddílu/klubu vodního póla rozhoduje výkonný výbor, a to akceptací písemné přihlášky oddílu/klubu, ve které oddíl/klub vyjádří svůj souhlas se stanovami a posláním žalovaného. Přihlášky žalobce takové prohlášení obsahovaly.

7. Po provedeném dokazování má soud za prokázaný tento **skutkový stav**.
8. Žalobce vznikl jako spolek v roce 2018. *(Zjištěno z výpisu ze spolkového rejstříku – příloha přihlášky ze dne 1. 7. 2022).*
9. Pokud jde o členskou základnu, deklaroval žalobce v rámci své poslední přihlášky k členství, že má 71 aktivních hráčů v kategoriích přípravky, U13, U16 a plavecká škola. Dále uvedl, že u něj působí zkušení a vyškolení trenéři, kterými jsou bývalí hráči vodního póla. Pokud jde o hráčské zkušenosti, účastní se žalobce přátelských utkání a turnajů organizovaných mimo žalovaného, a to s týmy nejen z České republiky, nýbrž i z Německa, Slovenska, či Maďarska. Jen v první polovině roku 2022 tak například žalobce absolvoval čtyři turnaje v Norimberku, Komárně a Plzni. *(Zjištěno z podrobného popisu organizace činnosti žalovaného – příloha přihlášky ze dne 1. 7. 2022).*
10. Od svého vzniku v roce 2018 se žalobce zúčastnil již 24 turnajů v České republice i v zahraničí. Členové žalobce provozují v tělocvičně suchý trénink. Žalobce má vypracovanou klubovou grafiku, kterou používá pro svou propagaci nejen na letácích a sociálních sítích, ale i například na tričkách, plavkách či županech. *(Zjištěno z přehledu turnajů 2018 – 2023 vč. fotopřílohy).*
11. První přihlášku žalobce ze dne 11. 4. 2018 žalovaný zamítl, což sdělil žalobci dopisem ze dne 12. 4. 2018. V tomto dopise uvedl, že je připraven být žalobci nápomocen ve snažení žalobce o vytvoření plně funkčního klubu, který by se mohl zapojit do struktur svazu. *(Zjištěno z vyjádření k žádosti ze dne 12. 4. 2018).*
12. Ke druhé přihlášce ze dne 12. 4. 2019 byla připojena příloha obsahující informace o aktivitách žalobce, z níž je patrné, že žalobce trénuje 46 dětí ve věku 8-13 let, má řadu zkušených trenérů a účastní se různých turnajů a jeho cílem je stát se plnohodnotným členem svazu. *(Zjištěno z žádosti o přijetí ze dne 12. 4. 2019 vč. příloh).*
13. Druhá přihláška žalobce byla zamítnuta, což žalovaný sdělil žalobci dopisem ze dne 4. 6. 2019. V tomto dopise žalovaný žalobci sdělil, že v případě zájmu členů žalobce o rozvoj vodního póla lze doporučit, aby tak činili ve strukturách stávajících oddílů. *(Zjištěno z vyjádření k žádosti o přijetí ze dne 4. 6. 2019).*
14. Dne 30. 6. 2019 se konala valná hromada žalovaného, na které výkonný výbor sdělil důvody svého rozhodnutí nepřijmout žalobce za člena. Upozornil jednak na negativní zkušenosti s jednáním p. Růžičky – statutárního zástupce žalobce a dále na skutečnost, že žalobce nemá pro svou činnost dostatečné vodní plochy, deklarovaný počet dětí neodpovídá skutečnosti, a na to, že vyšlo najevo podvodné jednání při registraci hráčů. Dále byl vysloven názor, že neexistuje právní nárok na členství ve spolku. *(Zjištěno z zápisu z valné hromady ze dne 30. 6. 2019).*
15. Dne 28. 6. 2020 se konala další valná hromada žalovaného, na které byl projednán mj. mimořádný bod, v rámci kterého byl po diskusi přijat závěr, že není důvod revidovat předchozí stanoviska výkonného výboru z let 2018, 2019 a 2020 ohledně nepřijetí žalobce za člena svazu. *(Zjištěno z zápisu z valné hromady žalovaného ze dne 28. 6. 2020).*
16. Dne 7. 6. 2021 zaslal žalobce žalovanému čtvrtou přihlášku, ve které doplnil další skutečnosti a vyjádřil se k důvodům, pro které byly předchozí přihlášky zamítnuty. *(Zjištěno z přihlášky ze dne 7. 6. 2021).*

17. Dne 12. 10. 2021 žalobce žalovaného požádal o odpověď na zaslanou přihlášku. (*Zjištěno z 12. 10. 2021*).
18. Dne 1. 7. 2022 žalobce zaslal žalovanému pátou přihlášku o členství, kterou zároveň doplnil řadou příloh. (*Zjištěno z přihlášky ze dne 1. 7. 2022*).
19. Provedené **důkazy soud zhodnotil** z hlediska jejich pravosti a vypovídací hodnoty a posoudil je jednotlivě i ve vzájemné souvislosti dle § 132 o. s. ř. tak, aby mohl zjistit skutečný skutkový stav. Při hodnocení důkazů soud vyšel zejména z toho, že veškeré provedené důkazy vzájemně korespondovaly z hlediska časového i obsahového. Proti pravosti a věrohodnosti důkazů účastníci nic nenamítali a ani v průběhu řízení nevyšlo najevo nic, co v tomto směru zavadalo příčinu k pochybnostem. Proto je vyhodnotil jako pravé a věrohodné.
20. Soud v řízení provedl i další listinné důkazy, s ohledem na nesporná tvrzení účastníků a právní hodnocení uvedené níže z nich však pro účely rozhodnutí o podané žalobě nic podstatného nezjistil.
21. Další důkazy soud neprováděl, neboť dospěl k závěru, že z uvedených důkazů získal dostatek skutkových zjištění, na jejichž základě mohl ve věci spolehlivě rozhodnout, a to zejména s ohledem na skutečnost, že mezi účastníky nebylo v zásadě sporu o skutkovém stavu, nýbrž ve výsledku jen ohledně právního hodnocení otázky, zda žalovanému vznikla za daných okolností povinnost přijmout žalobce za svého člena, resp. zda soustavné zamítání jeho žádostí představuje jednání nekalosoutěžní.

Závěr o skutkovém stavu

22. Na základě zjištěných skutečností dospěl soud k následujícímu **závěru o skutkovém stavu** ve věci samé. Žalobce je spolkem sdružujícím hráče vodního póla, vznikl v roce 2018 a od té doby se účastnil 24 domácích i mezinárodních turnajů. Sdružuje několik desítek hráčů různých věkových kategorií a ve své činnosti je aktivní i formou propagace, pro niž má vypracovanou klubovou grafiku. Žalovaný je rovněž spolkem a sdružuje jednotlivé oddíly hráčů, jde o tzv. sportovní svaz. Žalovaný pořádá v České republice hlavní turnaje, zajišťuje kvalifikační předpoklady pro reprezentace a je členem mezinárodních organizací zastřešujících tento sport. Žalobce od roku 2018 žádá žalovaného, aby jej přijal za svého člena, neboť jen tak by se žalobce mohl zúčastnit i turnajů pořádaných žalovaným. Žalovaný buď přihlášky žalobce explicitně zamítl, nebo žalobci rozhodnutí nesdělil. Konkrétně žalovaný žalobce zpravil výslovně o zamítnutí jeho prvních tří přihlášek, o čtvrté přihlášce bylo rozhodnuto na valné hromadě žalovaného, což se žalobce dozvěděl ze zápisu z ní, a o poslední přihlášce žalovaný nerozhodl.

Právní posouzení věci

23. Soud po důkladném prostudování provedených důkazů posoudil věc **po právní stránce** následovně.
24. Žalobce opírá svůj nárok o právní argumentaci směřující k hodnocení odmítnutí přijetí žalobce za člena spolku jako jednání nekalosoutěžního. Výslovně při tom odkazuje na ustanovení § 2990 o. z. a požaduje odstranění následků nekalé soutěže tím, že bude žalovanému uložena povinnost přijmout jej za svého člena. K tomu je úvodem třeba poznamenat, že posouzení tvrzeného skutkového děje po právní stránce, tedy subsumpce skutku pod právní normu, je vždy úkolem soudu. Žalobce není proto povinen svůj nárok právně kvalifikovat; pokud tak učiní, soud není jeho právním názorem vázán (viz k tomu shodně ustálenou judikaturu – např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2023, č. j. 27 Cdo 333/2022-294). S ohledem na to se tedy soud před posouzením věci podle pravidel proti nekalé soutěži zabýval předně právními otázkami, jež tomuto posouzení s ohledem na formulaci žalobního nároku nutně předcházejí. Žalobce totiž svou žalobou požadoval po soudu závazně deklarovat existenci povinnosti žalovaného přijmout žalobce za člena spolku. Bylo proto nutné primárně posoudit, zda vůbec a případně za jakých

podmínek a zejména jakým způsobem je možné se takového případného tvrzeného práva domoci.

25. Úprava sdružování ve spolcích, podrobně upravená v ustanoveních § 214 a násl. o. z., je provedením základní svobody sdružovací. Ta je zakotvena v čl. 20 Listiny základních práv a svobod. Podle tohoto ustanovení je právo svobodně se sdružovat zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích (odst. 1). Výkon těchto práv lze omezit jen v případech stanovených zákonem, jestliže to je v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých (odst. 3).
26. Pokud jde o režim vzniku povinností, jejichž prostřednictvím mohou být základní práva (a tedy i právo sdružovací) omezována, ten je upraven v čl. 4 Listiny základních práv a svobod. Podle něj povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (odst. 1). Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“) upraveny pouze zákonem (odst. 2). Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena (odst. 4).
27. Prizmatem shora uvedených zásad je třeba právně nahlížet i na posuzovanou věc, jež se právě základního práva svobodně se sdružovat bytostně dotýká. Jde-li o faktický obsah sdružovacího práva, doktrína tradičně rozlišuje jeho individuální a kolektivní povahu. V prvním případě je sdružovací právo chápáno jako právo každého jedince založit s dalšími určité uskupení, případně jako právo podílet se na činnosti již existujícího sdružení. V kolektivním smyslu vyvstává jako zásadní právo uskupení, aby získalo dovolený status, resp. aby následně státní moc neakceptovatelně nezasahovala do jeho činnosti a zajistila nerušený výkon sdružovacího práva. (viz *Výborný, Štěpán. Čl. 20 [Právo sdružovací]. In: Hussein, Faisal, Bartoň, Michal, Kokeš, Marian, Kopa, Martin a kol. Listina základních práv a svobod. 1. vydání, 1. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2021, marg. č. 5*). Existuje tedy tzv. negativní povinnost státu spočívající v povinnosti orgánů veřejné moci zásadně nezasahovat do sdružovacího práva a přistupovat k jeho omezení jen v nezbytných případech, výlučně na základě zákona a v jeho mezích a to tak, aby byla zachována podstata a smysl tohoto práva.
28. Pojmovým znakem spolku je jeho dobrovolnost, jak výslovně stanoví i ustanovení § 214 o. z., podle kterého je spolek samosprávným a dobrovolným svazkem členů. Pojem dobrovolnosti je na místě s ohledem na účel a smysl právní úpravy vycházející ze sdružovací svobody vykládat tak, že nutnou podmínkou pro vznik členství ve spolku je projev vůle na straně (budoucího) člena být ve spolku sdružen, tak i ostatních členů, resp. spolku samotného (jakožto samostatně existující právnické osoby) uchazeče o členství přijmout či nikoliv. Porušení principu dobrovolnosti je dokonce jedním z důvodů, pro které může soud spolek i bez návrhu zrušit [§ 268 odst. 1 písm. c) o. z.]. I komentářová literatura jednoznačně dospěla k závěru, že nikdo nemůže nutit uskupení, aby jej přijalo za svého člena či jej jako člena navždy akceptovalo, protože nikdo nemá právo být *a priori* členem určitého sdružení. Zde se totiž střetává individuální právo jedince se sdružovat s kolektivním sdružovacím právem daného uskupení, aby se samo svobodně rozhodlo, kdo budou jeho členové (viz *Výborný, Štěpán. op. cit. marg. č. 20*).
29. Fungování vytvořených uskupení (spolků) je následně založeno na principu členské samosprávy, do níž stát zásadně nesmí nijak zasahovat, neboť mu to zakazuje ústavní princip odluky soukromoprávních korporací spolkového práva od státu (viz k tomu *nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 90/06*). Z této zásady existují určité výjimky. Ty je však třeba vždy vykládat zužujícím způsobem v duchu právní zásady *singularia non sunt extendenda* (výjimky je třeba interpretovat restriktivně). Jednou z takových výjimek stanovených zákonem je právo člena či jiné osoby, již svědčí zájem hodný právní ochrany, na soudní ochranu proti rozhodnutí orgánu

spolku, které je v rozporu se zákonem nebo stanovami (§ 258 a násl. o. z.). K tomu Nejvyšší soud ve své judikatuře dovodil, že v situaci, kdy není podána tato žaloba na neplatnost rozhodnutí orgánu spolku, je soudní zásah do vnitřních poměrů spolku značně limitován (viz *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 28 Cdo 1018/2005*). Na těchto závěrech pak není nepochybně podle zdejšího soudu důvodu cokoli měnit ani za účinnosti nové právní úpravy, jež je postavena na totožných principech jako zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění účinném do 31. 12. 2013.

30. Výše uvedené závěry jsou projevem principu oddělenosti spolků od státu. Kromě toho, že orgán veřejné moci nepovoluje vznik spolků, nýbrž je jen administrativně registruje, je mu zásadně zapovězeno i zasahovat do vnitřních právních poměrů těchto subjektů. Tento princip tedy zaručuje spolkům plnou autonomii jejich vnitřních záležitostí ve vztahu k zásahům státu, a to včetně soudní moci (viz *usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2007, sp. zn. IV. ÚS 111/07*). Do činnosti spolku stát může zasáhnout pouze v nezbytných případech a vždy musí akceptovat zásadu minimalizace takovýchto zásahů (viz *nález Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 2542/07*).
31. Po právní stránce jsou fakticky žalobce a žalovaný ve při ohledně otázky, zda rozhodnutí o nepřijetí žalobce za člena žalovaného je či není v rozporu se zákonem, konkrétně pak s právní úpravou proti nekalé soutěži (ustanovení § 2976 o. z. a násl.). Právě na situaci, kdy orgán spolku učiní rozhodnutí, jež může být podle náhledu jiné osoby neplatné (zejména pro nezákonnost), právní úprava reaguje institutem návrhu na rozhodnutí o neplatnosti takového rozhodnutí orgánu spolku ve smyslu § 258 o. z. V nyní posuzovaném případě se svou žalobou se však žalobce nedomáhá vyslovení neplatnosti předmětného rozhodnutí, nýbrž navrhuje deklarovat povinnost jej za svého člena přijmout, tj. *de facto* učinit rozhodnutí za něj. Ve výsledku tedy žalobcův žalobní návrh zákonem stanovený mechanismus obchází, v důsledku čehož v podstatě vyprazdňuje možnost uplatnit jakoukoliv další diskreci či zohlednit další (nové) skutečnosti, které mohou být relevantní pro přijetí nového rozhodnutí poté, co by bylo případně rozhodnuto o neplatnosti toho původního, resp. tuto diskreci přenáší z autonomní sféry žalovaného na orgán veřejné moci.
32. Na podkladě výše uvedených právních úvah dospěl tedy soud k závěru, že v tomto konkrétním případě by vyhovění žalobnímu petitu, tak jak byl formulován, odporovalo zásadám minimalizace zásahů státu do vnitřních záležitostí spolku. Obsahuje-li totiž zákon výslovný mechanismus, jakým se může ten, komu svědčí zájem hodný právní ochrany, domáhat soudního přezkumu rozhodnutí orgánu spolku, pak by bylo zjevně v rozporu se zásadou restriktivního výkladu výjimek ze svobody sdružovací a kautelou minimalizace zásahů do spolkové autonomie aprobovat postup, jenž tento mechanismus ignoruje. Zásadně je totiž přípustné toliko rozhodnutí spolku přezkoumat z hlediska jeho platnosti, nikoliv se domáhat takového zásahu orgánu veřejné moci, který by diskreci spolku takové rozhodnutí učinit zcela vyprázdnil a projev vůle spolku nahradil. Tato zásada, z níž je třeba vycházet, jistě neplatí absolutně (viz níže citovanou judikaturu Ústavního a Nejvyššího soudu), v nyní posuzovaném případě však podmínky vybočení z ní splněny nebyly.
33. V *nálezu Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 2542/07* a na něj navazujícím *rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2916/2006*, byl vysloven právní závěr, že rozmanité společenské vztahy přinášejí stále nové situace, při nichž by trvání na jediném žalobním petitu [pouze podle § 15 odst. 1 zákona č. 83/1990 Sb. (nyní podle § 258 o. z. – pozn. soudu)] znamenalo v důsledcích odepření spravedlnosti, tedy popření záruky procesní ochrany účastnických práv podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Nástroj spočívající v možnosti žalovat na neplatnost rozhodnutí orgánu spolku dozajista neznamená, že by nemohla být ve spolkové věci podána žaloba s jiným zněním petitu, samozřejmě za předpokladu, že vyhovuje (restriktivně vykládaným) kritériím pro projednání. Za taková kritéria lze oprávněně považovat, a to při dostatečně vysokém stupni intenzity jejich naplnění, protiprávnost tvrzeného jednání druhé strany (v podobě rozporu se zákonem či interními normami spolku), společenský

zájem na projednání věci, vyčerpání smírcích instrumentů a v neposlední řadě výraznou újmu (materiální, osobnostní), potenciálně utrpěnou žalobcem.

34. V poměrech posuzované věci se soud zabýval tím, zda došlo k naplnění těchto judikatorně nastavených kritérií, tedy zda nastala taková skutková situace, která by umožňovala zasáhnout do vnitřních poměrů spolku požadovaným způsobem. Dospěl přitom k negativnímu závěru.
35. V první řadě soud přihlédl k tomu, že žalovaný, resp. jeho orgán učinil rozhodnutí o prvních třech žádostech žalobce o členství (naposled pak v roce 2020) a své negativní stanovisko žalobci sdělil. Žalobce však ani jednou proti takovému rozhodnutí žalobou podle § 258 o. z. nebrojil a jeho reakce byla vždy jen pasivní. Po čase pak přihlášku (doplněnou o další náležitosti) podal opětovně, doplněnou o další tvrzení, argumenty a přílohy. Žalovaný tedy bezpochyby měl možnost využít shora uvedeného zákonného (standardního) mechanismu umožňujícího přezkoumat platnost rozhodnutí orgánu spolku, avšak nečinil tak. Z pasivity žalovaného, resp. jeho rezignace na využití právem nastavených mechanismů pak lze jen stěží dovodit pro žalobce výhodnější postavení, než jakého by měl v situaci, kdy by postupoval podle práva.
36. Mezi deklarací neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku ve smyslu § 258 o. z., tedy nástrojem, který zákon jako výjimku ze sdružovací autonomie výslovně připouští, a deklarováním povinnosti v individuální věci přijmout určitou osobu za člena spolku, je totiž významný rozdíl. První institut ponechává spolku nezbytnou míru dalšího uvážení při přijetí nového rozhodnutí. Jinými slovy řečeno na rozdíl od řešení druhého ponechává spolku možnost podložit nové (byť třeba ve svém důsledku opět negativní) rozhodnutí jinými důvody, které již z pohledu následného soudního přezkumu mohou obstát. V důsledku toho jde o institut proporcionální ve vztahu k zásadě spolkové autonomie, jak je vysvětleno výše. To je pak více než podstatné právě v nyní posuzované věci. Nelze totiž ponechat stranou argumentaci žalovaného, že na straně žalobce jsou dány důvody, pro které by bylo lze žalobce ze spolku vyloučit. Jejich naplnění přitom podle judikatury Nejvyššího soudu představuje jednu z podmínek, za kterých je možno zamítnout žádost o členství i v případech, kdy je tato povinnost dána ze zákona (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2015, sp. zn. 28 Cdo 2123/2013*). Nahrazení projevu vůle žalovaného, pokud jde o akceptaci přihlášky, kterého se žalobce ve své podstatě domáhá, by tedy znamenalo odeprání práva žalovaného k těmto důvodům přihlédnout, zvážit je a své rozhodnutí postavené na nich řádně odůvodnit. Neobstojí přitom argument, že tyto důvody může spolek (žalovaný) vznést i v tomto soudním řízení, jehož předmětem je deklarace povinnosti žalobce za člena přijmout. Celý rozhodovací proces by totiž byl v takovém případě přenesen ze sféry spolkové autonomie na soud, tedy orgán veřejné moci. To by v důsledku neznamenal nic jiného než takové omezení svobody sdružovací, jež postrádá proporcionalitu. Jinými slovy řečeno i právo spolku své rozhodnutí o přijetí či nepřijetí nového člena autonomně zvážit, učinit a odůvodnit je nedílnou součástí principu oddělenosti spolků od státu. Ta je pak omezena zásadně toliko tím, že takové rozhodnutí podléhá následnému soudnímu přezkumu, a to postupem podle § 258 o. z. V nyní posuzovaném případě přitom bylo z provedeného dokazování zjištěno, že tyto skutečnosti žalovaný do úvah a odůvodnění svých dosavadních rozhodnutí řádně nepromítl, ačkoliv je nyní v rámci obrany proti žalobě vznášel.
37. Kromě výše uvedeného neodůvodňuje závěr o možnosti aplikace výjimky ze zásady minimalizace zásahů veřejné moci do vnitřních záležitostí spolků mimo režim přezkumu rozhodnutí orgánu spolku ani fakt, že o posledních dvou žádostech ze 7. 6. 2021 a 1. 7. 2021 již žalovaný nerozhodl, resp. své rozhodnutí přinejmenším řádně neformuloval a žalobci nesdělil (naposled byla žádost o přijetí žalobce o členství zamítnuta dopisem žalobci z června 2020). Z prokazování v nyní posuzované věci bylo zjištěno, že přinejmenším o poslední žalobcově žádosti již žalovaný nerozhodl. Nepochybně nelze připustit, aby se spolek mohl vyhýbat případnému soudnímu přezkumu rozhodnutí svého orgánu tím, že o žádosti uchazeče o členství vůbec nerozhodne a bude ji ignorovat. Nelze však přehlédnout, že osoba touto nečinností dotčená na svých právech (v tomto případě žalobce) má právní nástroj k tomu, aby se vydání (ať pozitivního nebo

negativního) rozhodnutí domohla. Povinnost takové rozhodnutí vydat se totiž v tomto konkrétním případě podává se samotných stanov žalovaného, podle kterých o přijetí takového uchazeče „rozhoduje“ výkonný výbor žalovaného. V případě, že by žalovaný svou povinností o přihlášce rozhodnout neplnil, nebrání uchazeči nic v tom, aby se splnění této povinnosti vyplývající ze základního dokumentu žalovaného domáhal.

38. Jen pro úplnost lze dodat, že shora uvedený závěr, který v důsledku může znamenat, že se žalobce v případě pasivity žalovaného bude muset domáhat vydání rozhodnutí o své přihlášce a teprve následně takové rozhodnutí napadat postupem podle § 258 o. z., není samoúčelným formalismem či množením sporů, jak by se na první pohled mohlo zdát. Ve svém důsledku jde totiž naopak o závěr, který je jediný souladný se shora popsány zásadami minimalizace zásahů státu do spolkové autonomie, a to s přihlédnutím ke skutkovému terénu projednávané věci.
39. Sluší se v tomto směru uvést, že Nejvyšší soud výslovnou možností uložit spolku soudním rozhodnutím povinnost přijmout konkrétní osobu za svého člena dovedl toliko u honebních společenství, u nichž však na rozdíl od situace nyní posuzované existuje výslovná zákonná (sic!) úprava povinnosti přijímat uchazeče za členy, resp. některé upřednostňovat. Ustanovení § 32 odst. 6 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, totiž stanoví, že pokud je honitba pronajata mysliveckému sdružení, je toto myslivecké sdružení povinno upřednostnit přihlášky členství podané vlastníky, popřípadě nájemci honebních pozemků této honitby. K tomu viz blíže např. *rozsudek ze dne 18. 7. 2007, sp. zn. 28 Cdo 364/2005* či *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2020, 27 Cdo 872/2019*). Tato zákonem stanovená výjimka z principu svobodného rozhodnutí o přijímání členů má své opodstatnění. Na rozdíl od nyní posuzovaného případu totiž myslivecké spolky vznikají za účelem nájmu honiteb [§ 32 odst. 3 písm. b) zákona o myslivosti]. Vzhledem k tomu, že bez honitby tvořené souvislými honebními pozemky (§ 17 odst. 2 věta první zákona o myslivosti) nemůže být účel mysliveckých spolků naplňován, stanovil zákonodárce, že je-li honitba mysliveckému spolku pronajata, je myslivecký spolek povinen upřednostnit přihlášky členství podané vlastníky honebních pozemků (§ 32 odst. 6 zákona o myslivosti), neboť užívání těchto pozemků je jednou ze součástí jejich Listinou zaručeného práva vlastnického. V nyní posuzované věci je však situace odlišná. Z provedeného dokazování bylo postaveno najisto, že žalobce svou činnost provozuje, trénuje své členy, účastní se celé řady zápasů a turnajů, a to nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. Je tedy zjevné, že jeho smysl a účel naplňován je, což platí i o možnosti individuálních sportovců sdružených ve spolku žalobce naplňovat své tužby hraním vodního póla. Sama skutečnost, že se žalobce, resp. jeho členové nemohou z důvodu absence členství ve svazu (zatím) účastnit některých jiných (oficiálních) turnajů, není bez dalšího dostatečným důvodem k tomu, aby soud aproboval obcházení zákonem stanoveného mechanismu, jenž šetří základní sdružovací svobodu, jak je vysvětleno výše.
40. Nelze pak souhlasit s argumentem žalobce, který přednesl ve svém závěrečném návrhu. Konkrétně žalobce namítal, že i kdyby bylo soudem postupem podle § 258 o. z. závazně stanoveno, že rozhodnutí orgánu spolku je neplatné, nebránilo by to žalobci vydat stejně neplatné (totožné) rozhodnutí znovu. V důsledku toho by žalobce podle své argumentace nikdy nedosáhl kýženého výsledku, tj. i kdyby existoval jeho nárok na přijetí za člena žalovaného, nikdy by fakticky přijat nebyl. Tuto úvahu lze nepochybně označit za srozumitelnou a jen těžko s ní lze nesouhlasit, avšak v konturách projednávané věci a za daných skutkových okolností zůstává v rovině pouhé spekulace. Předjímat, že žalobce nebude respektovat závazné a pravomocné rozhodnutí soudu vydané v řízení o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku, a v důsledku toho mu *a priori* upřít možnost učinit a řádně odůvodnit rozhodnutí, nejen že by představovalo nepřijatelný zásah do sdružovací svobody, ale bylo v přímém rozporu se základní zásadou presumpce poctivosti dle § 7 o. z. Na druhou stranu však (stejně hypoteticky) nelze ani vyloučit, že by právě jednání spočívající v cyklickém vydávání týchž rozhodnutí, jež byla soudem již pravomocně shledána neplatnými, mohla zavdat příčinu k jiným závěrům o splnění podmínek pro výjimečné připuštění žalobcem formulovaného žalobního petitu ve smyslu shora citované

judikatury Nejvyššího soudu (*rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2916/2006*), a umožnila by zasáhnout do spolkové autonomie navrhovaným razantnějším (výjimečným) způsobem. K takové situaci však v nyní posuzované věci nedošlo.

41. Na základě výše uvedeného lze tedy shrnout, že v daném případě s ohledem na skutkové okolnosti daného případu nebyly splněny podmínky pro to, aby bylo možno uvažovat o vyhovění žalobnímu petitu tak, jak byl formulován. Žalobce se totiž namísto zákonem stanoveného institutu, jenž spočívá v návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku podle § 258 o. z., domáhal přímo nahrazení takového rozhodnutí výrokem soudu, aniž by však byly splněny předpoklady pro takový zásah veřejné moci a aniž by byly vyčerpány standardní mechanismy šetřící účel a smysl sdružovací svobody, do níž žalobce svou žalobou navrhl zasáhnout.
42. Vzhledem k tomu, že už jen na základě výše uvedeného nelze než žalobu zamítnout, se již soud ani věcně nezabýval posouzením otázky, zda rozhodnutí o nepřijetí uchazeče do spolku může být neplatné pro rozpor s ustanoveními zákona proti nekalé soutěži. Z tohoto důvodu pak stranou zůstává i argumentace žalobce zahraniční judikaturou či některými názory právní doktríny ohledně možnosti aplikace práva proti zneužití dominantního postavení v hospodářské soutěži na otázku povinnosti přijmout určitou osobu za člena spolku.
43. Na základě výše uvedených důvodů byla tedy žaloba zamítnuta, jak je uvedeno ve výroku. Jen pro pořádek soud ještě považuje za nezbytné doplnit, že s předběžným právním názorem uvedeným výše soud účastníky při jednání seznámil, aby případně žalobci umožnil procesně reagovat a jeho rozhodnutí nebylo rozhodnutím překvapivým, žalobce však na svém právním názoru setrval a žádný procesní návrh neučinil.

Náhrada nákladů řízení

44. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že přiznal žalovanému, jenž byl v řízení úspěšný, nárok na náhradu nákladů řízení v částce 12 342 Kč. Náklady představují náhradu za zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 9 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a. t.“) z tarifní hodnoty ve výši 50 000 Kč sestávající z částky 3 100 Kč za každý ze tří úkonů uvedených v § 11 odst. 1 a. t. (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření k žalobě a účast na jednání) včetně tří paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 a. t. a daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 10 200 Kč ve výši 2 142 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Vrchnímu soudu v Praze, prostřednictvím Městského soudu v Praze. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalobce povinnost uloženou mu tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalovaný domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu nebo exekuce.

V Praze dne 29. 6. 2023

Mgr. Pavel Pražák, v.r.
soudce